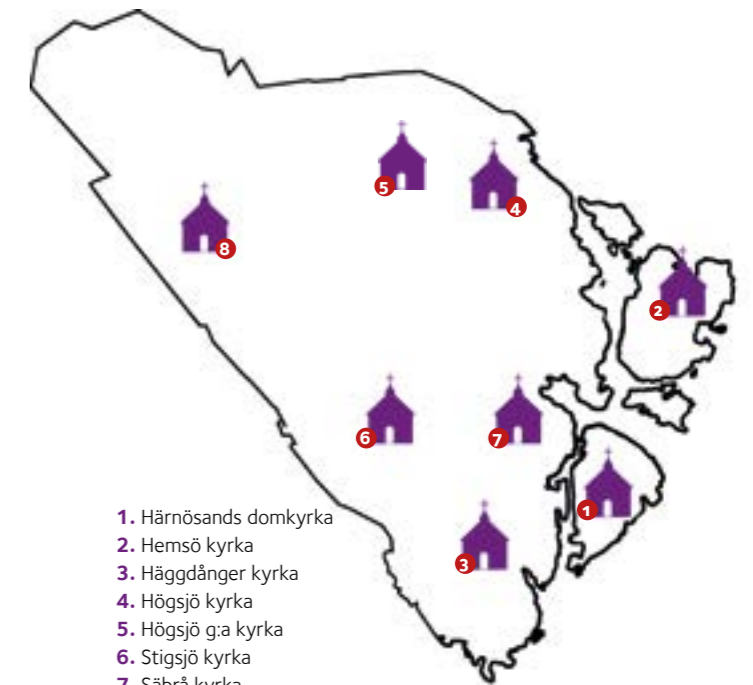

Församlingsinstruktion 2021

Församlingsinstruktion 2021

Presentation av församlingarna och deras kyrkor	5
Omvärldsbeskrivning och - analys	10
Utvecklingsområden	23
Lokalförsörjningsplan	25

OMRÅDEN	Gudstjänst	14
	Undervisning	17
	Diakoni	19
	Mission	21

1. Härnösands domkyrka
2. Hemsö kyrka
3. Häggdånger kyrka
4. Högsjö kyrka
5. Högsjö g:a kyrka
6. Stigsjö kyrka
7. Säbrå kyrka
8. Viksjö kyrka

Härnösands pastorat omfattar hela Härnösands kommun.

Svenska kyrkan
HÄRNÖSAND

Layout och produktion:
Svenska kyrkan Härnösand.

Foto: Svenska kyrkan Härnösand,
Ikon bildbyrå och Pixabay.

Tryckt av Svenska kyrkan Härnösand.

Församlingsexpeditionen
tel: 0611-288 00
Besöksadress: Franzéngatan 18

Kyrkogårdsexpeditionen
tel: 0611-288 90
Besöksadress: Byåker 240

svenskakyrkan.se/harnosand
facebook.com/svenskakyrkanharnosand
instagram.com/svenskakyrkanharnosand

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION – HÄRNÖSANDS PASTORAT

PRESENTATION AV FÖRSAMLINGARNA OCH DERAS KYRKOR

Inom Härnösands pastorat, med totalt 15 035 (61%) kyrkotillhöriga (2020-12-31) samverkar sju församlingar; Domkyrkoförsamlingen 9 209 (56%), Hemsö 107 (80%), Häggdånger 368 (71%), Högsjö 960 (67%), Stigsjö 644(63%), Säbrå 3 557 (67%) och Viksjö 190 (64%).

Förutom de sju församlingkyrkorna, där domkyrkan även fyller funktionen som stifts kyrka och nationell katedral, finns i Högsjö församling en medeltida kyrka och i Säbrå församling ett kapell på Lungön. I Häggdångers församling finns ett föreningsägt kapell i Barsviken. I alla församlingar finns församlingslokaler i anslutning till församlingkyrkorna. I Säbrå församling hyr pastoratet en kombinerad gudstjänst- och församlingslokal i Ålandsbro, "Kyrkkällan". Förutom i Domkyrkoförsamlingen och Viksjö församling ligger kyrkorna utanför tätbebyggt område, och alla kyrkor utom domkyrkan är belägna på respektive församlings kyrkogård. I domkyrkoförsamlingen finns ett begravningskapell, Heliga korsets kapell, på nya kyrkogården. Begravningskapell finns också i Högsjö, där det även finns tvagningsmöjligheter för muslimska begravningar.

Domkyrkoförsamlingen har ett rikt gudstjänst- och musikliv samt vardagsverksamhet för människor i alla åldrar. Domkyrkan har som katedral en central roll även för stiftet och Svenska kyrkan som helhet.

I Hemsö församling är verksamheten till stor del koncentrerad till sommar- månaderna, då det finns många sommarboenden på ön. Musikgudstjänster lockar många som annars inte går så ofta i kyrkan.

Häggdångers församling har en uttalad policy att satsa på musikguds-

tjänster, som fungerar rekryterande och når även icke kyrkotillhöriga.

I Högsjö församling har ett arv av ett stort internationellt engagemang, både genom flyktmottagande i församlingen och för Act Svenska kyrkan. I församlingen finns en öppenhet för nya musikaliska uttryck i gudstjänst-sammanhang.

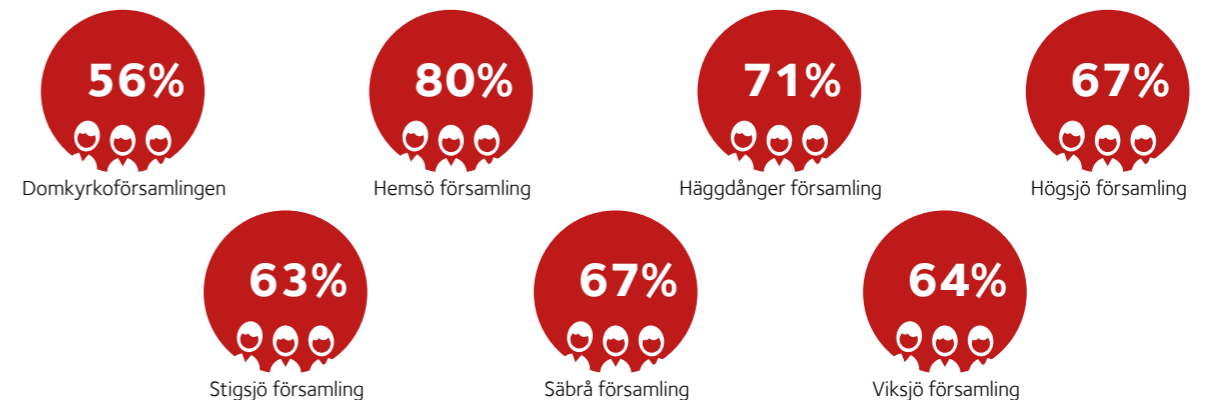
I Stigsjö församling finns ett stort ideellt engagemang, med bland annat en stor grupp kyrkvårdar och en stor kör med förhållandevis många yngre. Även i övrigt finns ett rikt musikliv.

I Säbrå församling har gudstjänsterna med söndagscafé på Kyrkkällan varit en uppskattad samlingspunkt, liksom friluftsgudstjänster på olika håll. Församlingen fungerar som centrum för pastoratets arbete kring ignatiansk andlighet.

Viksjö församling har ett utvecklat samarbete med flera av bygdens föreningar. Det finns en stark känsla för kyrkan i bygden, även om det är lättare att samla människor till andra arrangemang än gudstjänst.

15 035

Kyrkotillhöriga 2020-12-31

ANSVARSFÖRDELNING MELLAN FÖRSAMLING OCH PASTORAT

Enligt Kyrkoordningen skall "Kyrkorådet ... ha omsorg om församlingens liv och har gemensamt med kyrkoherden ansvar för att församlingens grundläggande uppgift blir utförd." Pastoratet har alltså ett övergripande ansvar för all församlingsverksamhet. Här ingår det ekonomiska ansvaret och även att anställa och avlöna den personal, samt anskaffa och underhålla den egendom, som behövs för församlingarnas verksamhet. Pastoratet har också det direkta ansvaret för viss övergripande verksamhet, som kyrkans verksamhet inom Kriminalvården, på Café Trädgård, i det teckenspråkiga arbetet och i samverkan med Försvarsmakten.

Som de lokala pastorala områdena ansvarar varje församling för att den grundläggande uppgiften blir utförd. Det innebär också att man har ansvar för den kyrkliga verksamheten för alla som vistas i församlingen, något som blir alltmer utmanande då medlemsantalet sjunker. Församlingarna har en skyldighet att tillhandahålla dop, konfirmation, vigsel och begravningstjänst. Konfirmand- och ungdomsverksamheten bedrivs församlingsgemensamt, huvudsakligen i Domkyrkoförsamlingen medan övrig församlingsverksamhet bedrivs i de enskilda församlingarna, utifrån varje församlings förutsättningar, lokala historia och traditioner. Utifrån detta samverkar församlingar med varandra kring vissa gemensamma verksamheter.

Två gången årligen träffas kyrkorådets och församlingens ordförande

tillsammans med församlingsansvariga präster för samråd kring verksamhet och gemensamma frågor. Planer finns på en årlig träff för samtliga församlingens rådsledamöter för utbyte av erfarenheter och utvecklingsmöjligheter.

Medarbetare och församlingens råds ledamöter lägger fram verksamhetsäskande som ligger till grund för pastoratets verksamhetsplan och budget.

I de frågor där pastoratet har att besluta om något som berör en enskild församling skall ett samråd ske mellan kyrkoråd och församlingens råds enligt den arbetsordning som kyrkorådet fastslagit.

När det gäller vissa frågor kring kyrkobyggnader och kyrkorum är församlingens råds röst stark och påverkar pastoratets möjlighet att fatta beslut.

PRÄST- OCH KYRKOMUSIKERTJÄNSTER I PASTORATET

Enligt stiftsstyrelsens gällande beslut skall det i Härnösands pastorat finnas minst 10 prästtjänster. Avsikten är att under mandatperioden 2022 - 2025 minska till 9 prästtjänster. I pastoratet arbetar 7 kyrkomusiker. Samtliga tjänster har hela pastoratet som arbetsområde, men varje tjänst har sitt sammanhang i en församling. Det är viktigt med denna församlingskoppling för att långsiktigt kunna bygga församling genom kontinuerligt arbete och kontinuerliga kontakter och relationer.

Prästtjänsterna fördelas enligt följande:

- Pastoratet: Domprost och en arbetsledande komminister
- Domkyrkoförsamlingen: Domkyrkokaplan och två komministrar
- Hemsö och Högsjö församlingar: En komminister
- Häggdångers och Säbrå församlingar: En komminister
- Stigsjö och Viksjö församlingar: En komminister med verksamhet även inom Kriminal-vården
- Kriminalvården: En komminister med verksamhet även i pastoratet
- Pastoratet: En komminister (vakantsatt, avvecklas 2022 - 2025)

Kyrkomusikertjänsterna är inför framtiden tänkt att fördelas enligt följande:

- Domkyrkoorganist med behörighet på A-nivå med huvudsakligt ansvar i domkyrkoförsamlingen
- Organist med behörighet på B-nivå med ansvar i domkyrkoförsamlingen
- Organist med behörighet på B-nivå med ansvar i Säbrå församling och NAV-verksamheten
- Kantor med behörighet på C-nivå med ansvar i Häggdångers församling och domkyrkoförsamlingen
- Kantor med behörighet på C-nivå med ansvar i Högsjö och Hemsö församlingar samt verksamhet riktad till ungdom/konfirmander
- Kantor med behörighet på C-nivå med ansvar för barn- och ungdomskörer
- Församlingsmusiker deltid med ansvar i Stigsjö och Viksjö församlingar

OMVÄRLDSBESKRIVNING OCH -ANALYS

Härnösands pastorat sammanfaller geografiskt med Härnösands kommun. Tätorten Härnösand med kringliggande stadsdelar ligger inom både Domkyrkoförsamlingen och Säbrå församling. Dessutom finns i kommunen några större eller mindre tätorter med viss samhällsservice; Ålandsbro (Säbrå), Hälledal/Ramvik (Högsjö), Brunne (Stigsjö) och Viksjö. I alla församlingar finns områden med ren landsbygd. Av befolkningen bor ca 80% i tätort och 20% på landsbygd, vilket ställer olika typer av krav på församlingarna att nå ut med evangeliet.

Härnösand är av tradition en förvaltnings- och utbildningsstad, vilket präglar staden, även om Mittuniversitetet inte längre finns kvar i Härnösand. Näringslivsmässigt finns en tyngdpunkt på offentlig sektor, där mer än hälften av de förvärvsarbetande arbetar inom vård och omsorg, offentlig förvaltning och utbildning, medan antalet anställda i tillverkningsindustri är väsentligt lägre än Sveriges genomsnitt. Bortsett från Härnösands kommun och Region Västernorrland är en av de största arbetsgivarna Kriminalvården, med verksamhet på säkerhetsanstalten Saltvik och från 2022 på en nyöppnad anstalt med säkerhetsklass 2 i de gamla fängelselokalerna i centrala Härnösand. Pastoratet har redan verksamhet på Saltvik men måste ta ställning till vilken verksamhet det finns möjlighet att bedriva på den nya Anstalt Härnösand.

ComHem/Tele2, som tidigare var den största privata arbetsgivaren i Härnösand, har flyttat sin kundtjänstverksamhet från Härnösand, vilket innebär att speciellt unga har svårare att få arbete. Den pågående och planerade vindkraftsutbyggnaden ger och kommer att ge många arbetstillfällen under utbyggnadsfasen de närmaste åren. Många pendlar till arbeten utanför kommunen, framför allt i Sundsvallsregionen, vilket förstärks av att även

återvändare till Sundsvall väljer att bosätta sig i Härnösand. Under Coronapandemin har hem- och distansarbete blivit vanligt, vilket troligen påverkar den framtida arbetsmarknaden.

Pandemin har också inneburit en ökad användning av digital teknik i församlingsverksamheten, vilket ger nya utmaningar och möjligheter inför framtiden.

Antalet flyktingar och asylsökande är relativt stort i Härnösand, vil-

ket innebär att arbetet med integration och med att ge stöd till människor i asylprocessen de närmaste åren kommer att vara en tydlig del i pastoratets uppdrag. På sikt bedöms Migrationsverket koncentrera sin verksamhet till Sundsvall varvid antalet flyktingar och asylsökande i Härnösand sannolikt kommer att minska.

Några viktiga samhällsaktörer är

- Region Västernorrland
- Kriminalvården
- Försvarsmakten, med Västernorrlandsgruppen där uppemot 200 rekryter utbildas varje år samt två hemvärnsbataljoner.
- Länsstyrelsen
- Polisen
- Räddningstjänsten i Höga kusten-Ådalen, ett kommunförbund som även omfattar Kramfors och Sollefteå kommuner, vilket gör att ett pastoratsöverskridande samarbete i kontraktet behövs när det gäller krishantering. I Härnösand ingår pastoratet i kommunens POSOM-grupp.

I Härnösand finns många frivilligorganisationer och föreningar där det kan finnas naturliga samarbetsmöjligheter. Se *Appendix*.

I kommunen finns flera kristna samfund; Pingst Härnösand, Brunnskyrkan (ansluten till Ekumeniakyrkan och Evangeliska frikyrkan), Ångekyrkan (ansluten till Ekumeniakyrkan) och Filadelfiaförsamlingen i Stigsjö där Viksjö ingår, Katolska kyrkan som firar gudstjänster i lånade lokaler, för närvarande i Brunnskyrkan, samt några ortodoxa församlingar. Med Ångekyrkan har domkyrkoförsamlingen ett samverkansavtal, "Två kyrkor".

I Härnösand finns även Härnösands moské och Fredsmoskén Islamiska förbundet samt Jehovas vittnen.

Låg- och mellanstadieskolor finns i alla församlingar utom på Hemsön och i Viksjö. I domkyrkoförsamlingen finns tre högstadieskolor, Hedda Visingskolan, Wendela Hellmanskolan och friskskolan Kastelskolan, samt Härnösands gymnasium, vilket innebär att det för ungdomarna i alla församlingar är naturligt att träffas och tillbringa även en del av sin fritid i centrala Härnösand. I Härnösand finns också den statliga specialskolan Kristinaskolan, som vänder sig till barn och ungdomar med hörselnedsättning eller dövhet, vilket medför att det finns en stor grupp teckenspråkiga i församlingen. Det finns även en folkhögskola i Härnösand, med bland annat opera- och musiklinje.

Inom Härnösands kommun finns många större och mindre aktörer inom kultursektorn där det kan finnas möjligheter till utökad samverkan med flera av dem. Se *Appendix*.

Härnösand har flera återkommande aktiviteter under sommarhalvåret som drar till sig människor från både kommunen och hela landet, som Stadsfesten, Nostalgidagar med stor cruisång, Korsmässommarknaden, friluftsteater på Janne Vängmantorpet, Pridefestival, musikal-rangemang i Gropen på Hemsö och Västanaålfallet i ljus. Studentfirande och insparkar samlar många

ungdomar. På Murberget ordnas både nationaldags- och midsommarfirande, liksom en internationell fest. Dessa olika tillfällen utgör möjligheter för församlingarna, både till samverkan med externa partners och att synas med kyrkans budskap, i ord och handling. De senaste åren ökade antal kryssningsturer längs Höga kusten ökat har visat att besöket i Härnösand och inte minst i domkyrkan varit mycket uppskattat.

Den pandemi som Sverige genomgår har synliggjort människors utsatthet och att alla är beroende av varandra. Familjens roll har under pandemin blivit allt viktigare. Ett ökat intresse av att bo mer naturnära med större bostadsyta och mer av självhushållning, med möjlighet att arbeta mer hemifrån även efter pandemin, har lett till att allt fler söker sig ut från kraftigt tätbebyggda områden och engagemanget i det närliggande samhället bedöms öka. Ett ökat intresse för klimatfrågan och biologisk mångfald är också tydligt. Dessa "återupptäckter" krockar alltmer med de värderingar som präglat vårt moderna samhälle under lång tid, där den ökade individualismen har lett till både en större ensamhet och att det egna jaget prioriterats framför kollektivet.

Jakten på det "perfekta livet" som det framställs inte minst i sociala medier har lett till en ökad stress särskilt för ungdomar och unga människor. Föreningsengagemanget har haft en nedåtgående kurva under många år, mycket beroende på att individen idag mer väljer just sitt eget livsprojekt och hellre går in i kortare volontäruppgifter. Även inom yrkeslivet har det blivit vanligare att man byter karriär flera gånger under livet. Det tuffa tempot i människors liv innebär ett ökat behov av olika former av stöd som ex familjerådgivning och själavård.

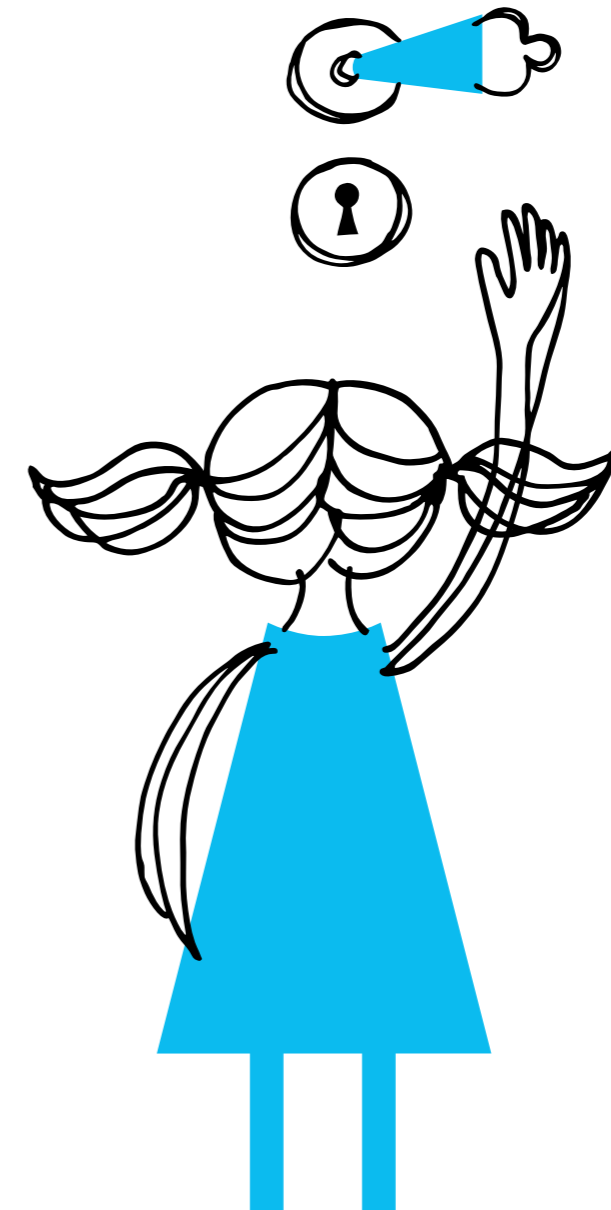

BARNKONSEKVENSPANALYS

Inför arbetet med församlingsinstruktionen gjordes en omvärldsbeskrivning där en kartläggning av barn och ungdomars livssituation ingick. Den har legat till grund för arbetet med församlingsinstruktionen.

Församlingarnas verksamheter ska utformas så att barn och ungdomar har en naturlig plats i gudstjänsten och har möjlighet till undervisning anpassat för deras olika åldrar. Diakoni och mission utövas utifrån barnens och ungdomarnas förutsättningar och livssituationer.

Alla barn och ungdomar har rätt till en bra verksamhet, oavsett var i pastoratet man bor. I de flesta församlingarna finns det gruppverksamheter för barn, på olika dagar och tider. I de församlingar där det inte finns en regelbunden gruppverksamhet för barn ska det erbjudas verksamhet genom olika projekt och tidsbegränsade satsningar. Konfirmand- och ungdomsarbete bedrivs gemensamt i domkyrkoförsamlingen.

Anställda medarbetare ansvarar för

att barn och ungdomar möter trygga vuxna och en trygg verksamhet. Det är viktigt att det finns nolltolerans för kränkningar och diskriminering. Det finns också en skyldighet att göra en orosanmälan till socialtjänsten om någon ledare misstänker att någon far illa.

Barns och ungdomars frågor och funderingar ska mötas med respekt. Deras delaktighet är lika självklara som vuxnas delaktighet. För detta är en di-

alog med barn i alla åldrar nödvändig. I planeringen och utformningen av verksamheterna ska barns, ungdomars och föräldrars önskemål och idéer beaktas.

Församlingarnas verksamhet är öppen för alla barn och ungdomar. Utifrån deras individuella förutsättningar och behov sker anpassning av verksamheten så långt det går. För att kunna möta respektive individ på rätt sätt är föräldrakontakten mycket viktigt.

”De deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna”

APG2:42

GUDSTJÄNST

- VI TILLSAMMANS MED GUD

I gudstjänsten möter församlingen Gud i Ordet och sakramenten. Gudstjänstens uppgift är att gestalta evangeliet in i den värld där församlingen verkar. I gudstjänsten samlas församlingen för att lovsjunga Gud, ta emot Guds gåvor och så rustas för att sändas ut i fortsatt (guds)tjänst i vardagen.

Gudstjänsten konstituerar församlingen och skall därför firas regelbundet i varje församling.

Pastoratets huvudgudstjänst firas som högmässa enligt Kyrkohandbok 2017 i domkyrkan varje kyrklig sön- och helgdag, förutom på långfredagen, då långfredagsgudstjänst firas. Även övriga gudstjänster i pastoratet firas enligt Kyrkohandbok 2017. Gudstjänstformerna bestäms av församlingsråden utifrån lokala traditioner och förutsättningar i varje församling. Några ledord som skall vara utmärkande för allt gudstjänstliv i pastoratet är

Delaktighet/inkluderande, där strävan skall vara att

- många är delaktiga i planerande och genomförande av gudstjänster, till exempel genom gudstjänstgrupper.
- barn och ungdomar skall uppleva att de har en naturlig plats i gudstjänsten. Delvis kan detta uppnås genom gudstjänster särskilt inriktade till barn och familjer, men skall även vara en strävan i övriga gudstjänster.
- gudstjänstlivet präglas av ett rikt musikliv, både genom medverkan av körer och/eller andra musiker vid ”traditionella” gudstjänster och genom särskilda musikgudstjänster.
- erbjuda särskilda gudstjänster, som teckenspråkiga gudstjänster, sinnesroggudstjänster, regnbågsmässor och kommenterade gudstjänster.

Öppenhet/gemenskap, där målet är

- en välkomnande atmosfär.
- en lyhördhet för förändringar i samhället.
- en mångfald i uttrycksätt och gestaltningar.
- en ekumenisk samverkan.
- regelbundet återkommande kyrkfikan.

Relevans/meningsfullhet, där strävan skall vara att

- koppla samman gudstjänstliv och vardagsliv, både i den enskilda människans liv och med församlingarnas vardagsverksamheter.
- avspeglade människors existentiella frågor i gudstjänsten.
- gestalta det som är utmärkande för vår tid inom ramen för gudstjänsten, med en lyhördhet för hur olika människors livssituation kan se ut.
- lyfta fram det kristna budskapet i dess existentiella djup, med en övertygelse att det som har burit genom generationer kommer att bära även i framtiden.
- vara traditionsbärare, utan att vara ”bakåtsträvare”, genom att våga visa på bredden i tradition och nyskapande.

Utifrån ovanstående ledord gestaltas gudstjänstlivet i de olika församlingarna enligt nedan. Gudstjänster med små och stora firas i alla församlingar med varierande regelbundenhet. Gudstjänst firas också regelbundet på boenden för äldre i de olika församlingarna, på Saltvik och nya Anstalt Härnösand samt i samverkan med Försvarsmakten.

Domkyrkoförsamlingen

Utöver högmässan som pastoratets huvudgudstjänst firas regelbundet veckomässor, vardagsgudstjänster med Stor och liten, sinnesroggudstjänster och teckenspråkiga mässor. Särskilda gudstjänster firas i samband med olika högtider eller händelser i samhället, till exempel regnbågsmässa, luciagudstjänst, nationaldagsgudstjänst och soldaterinran.

I konsertform erbjuds under terminerna lördagsmusik och söndagsmusik samt under sommaren sommarkvällsmusik.

Domkyrkan har utöver sin funktion som församlingskyrka ett uppdrag som stifts kyrka, med bland annat präst- och diakonvigningar, samt som nationell katedral.

Hemsö församling

Tyngdpunkten i församlingens gudstjänstliv ligger under sommarmånaderna, då gudstjänst firas de flesta söndagar, varav några som Musik i sommarkväll.

Under övriga året firas gudstjänster ungefär en gång i månaden, i första hand under de kyrkliga högtiderna.

Nattvard firas vid minst fem tillfällen under året.

Häggångers församling

Gudstjänstlivet inriktas primärt på musikgudstjänster.

I övrigt firas gudstjänster i första hand i samband med de kyrkliga högtiderna.

I Barsvikens kapell firas gudstjänst några gånger om året. Nattvard firas vid minst fem tillfällen under året.

Högsjö församling

Gudstjänst firas de flesta sön- och helgdagar.

Musikgudstjänster firas minst en gång i månaden under sommaren och några gånger per termin.

Sommartid firas gudstjänster i eller vid gamla kyrkan.

Nattvard firas vid minst femton tillfällen under året.

Stigsjö församling

Gudstjänst firas de flesta sön- och helgdagar, varav några som musikgudstjänster, temagudstjänster och lekmanaledda gudstjänster.

Ekumeniska gudstjänster firas med Stigsjö Filadelfiaförsamling. Nattvard firas vid minst femton tillfällen under året.

Säbrå församling

Gudstjänst firas varje helg, antingen i kyrkan, med inriktning på musik vid helgsmål och gudstjänster med anknytning till andlig vägledning, eller i Kyrkkällan, med en enklare gudstjänstform.

Friluftsgudstjänster är viktiga inslag under sommarperioden. Några somargudstjänster firas i Lungö kapell. Nattvard firas vid minst femton tillfällen under året.

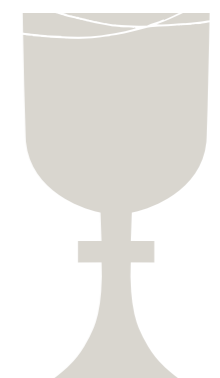
Viksjo församling

Gudstjänst firas en till två gånger per månad, antingen i kyrkan eller på Viksjö Servicehus.

Under året firas flera friluftsgudstjänster, till exempel vid Västanåfallet.

Musikgudstjänster firas återkommande under året.

Nattvard firas vid minst fem tillfällen under året.

”Brann inte våra hjärtan när han talade till oss på vägen och utlade skrifterna för oss”

LUK 24:32

UNDERVISNING

- LIVSLÅNGT LÄRANDE

Lärande och undervisning är av central betydelse i en evangelisk-luthersk kyrka och är en komponent i allt kyrkan gör. Varje tid har ett ansvar att bedriva undervisning på ett sätt som gör att kyrkans tro och liv förs vidare till nästa generation. Här behövs ett varierat och kreativt uttryck för människors olika behov. Den praktiska förmedlingen av kristen tro stärks genom att göra den relevant, så att den får betydelse för människor i olika åldrar och i den tid vi lever i.

För att människor skall komma till tro på Kristus och leva i tro behöver kyrkans identitet stärkas och tydliggöras. Genom att ta tillvara möten och väcka nyfikenhet för församlingen och kristen tro kan en kristen gemenskap skapas och fördjupas. Undervisning är en viktig nyckel för att Guds rike skall utbredas och skapelsen återupprättas.

I möten med människor och i all verksamhet ges många tillfällen till undervisning. Undervisning sker i olika

sammanhang, inte bara vid predikan och andra konkreta undervisningstillfällen, utan också i spontana möten människor emellan. Det är viktigt att människor blir rustade att dela tro och liv i sina sammanhang. Kyrkfikat är en viktig stund för samtal om tro och liv, visionen är att kunna erbjuda kyrkfika vid varje gudstjänst i pastoratet.

Härnösands pastorat har ett stort och väl utvecklat arbete med barn och unga i åldern 0 till 18 år. Pastora-

tet avser att för detta arbete utarbeta en gemensam handlingsplan, som skall tillämpas i de olika församlingarna utifrån deras förutsättningar och behov.

I pastoratet samordnas konfirmand- och ungdomsarbetet i domkyrkoförsamlingen. Konfirmandarbetet sker enligt Svenska kyrkan i Härnösands stifts riktlinjer och framtagna konfirmandpastoral.

För att stärka kyrkans identitet och nå människor idag, när kunskapen om tro och kyrkliga traditioner ofta är låg och kyrkan inte alltid är en naturlig del i samhället, ska strävan vara att

- utveckla samarbetet mellan kyrka och skola/förskola för att kunna nå ut med undervisning till många barn och ungdomar.
- ta vara på digitala och sociala plattformar och utveckla dessa, också för att engagera, väcka nyfikenhet och delaktighet.
- arbeta med olika former för lärande med vuxna, som bibelsamtal, Vuxenkatekumenatet, Ignatiansk andlig vägledning och kristen djupmeditation.

”Sök inte ert eget bästa utan andras.”

KOR 10:24

DIAKONI

- ATT GESTALTA GUDS OMSORG OM MEDMÄNNISKAN

”Diakoni är medmänsklig omsorg grundad i Kristi kärlek, uttryckt i kyrkans liv, och vill genom barmhärtighet och solidaritet möta människor i utsatta livssituationer.”

Diakoni är ett uppdrag för kyrkan givet av Jesus: ”Ett nytt bud ger jag er, att ni skall älska varandra. Såsom jag har älskat er skall också ni älska varandra. Alla skall förstå att ni är mina lärjungar om ni visar varandra kärlek.” Detta innebär att alla kristna delar uppgiften att vara följeslagare och medvandrare till sina medmänniskor. Diakonin omfattar även en profetisk dimension, med uppgif-

ten att värna människans värdighet för att rättvisa och rättfärdighet skall råda både i Sverige och internationellt.

Allt i församlingarnas verksamhet skall präglas av ett diakonalt och självavärdande förhållningssätt.

Omvärldsanalysen visar på ett tydligt behov av mötesplatser för

människor i alla åldrar, både av öppna och av mer riktade mötesplatser utifrån olika behov. Det finns också ett behov av insatser för människor i utsatta livssituationer, något vi alla hamnar i någon gång under vår livstid.

Utifrån dessa behov vill vi i församlingarna

- synliggöra diakoni i samhället genom att vara röstbärare, påverkansaktör och samverkanspartner.
- stödja personer i utsatta situationer, till exempel genom samtal, stöd i kontakt med ex myndigheter eller ekonomiskt stöd.
- synliggöra möjligheten till självård och enskilda samtal av olika slag.
- erbjuda samtalsstöd och mötesplatser för äldre i eget boende eller boenden för äldre för att förebygga isolering
- skapa mötesplatser för människor i livets olika skeden. Detta sker lämpligen genom olika kortare projekt, som lätt kan utvärderas och anpassas efter behoven.
- samverka både internt inom pastoratets olika verksamhetsområden och med andra samhällsaktörer och organisationer.
- vara tydliga med rollen kyrka och uppdraget att skapa och fördjupa en kristen gemenskap så att Guds rike kan utbredas och skapelsen återupprättas.

”Som Fadern har sänt mig sänder jag er”

JOH 20:21

MISSION

- GUDS SÄNDNING I VÄRLDEN

Mission är Guds sändning i världen. I skapelsen fick alla människor del i uppdraget att värna skapelsen. Som kyrka har vi också ett särskilt uppdrag, för att ”människor skall komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas.” Detta uppdrag omfattar allt den världsvida kyrkan och dess lokala församlingar är och gör. Tillsammans med alla goda krafter får vi som församlingar bidra till att sprida hopp i en sargad värld.

Uppdraget att sprida budskapet om Jesus Kristus, att hjälpa människor förstå vad kristen tro är, och att inbjuda människor in i den kristna gemenskapen, kan ske genom särskilda evangelisationssatsningar men skall framför allt vara en naturligt, integrerad aspekt i församlingarnas hela verksamhet.

Att leva i mission innebär alltid ett gränsöverskridande, både i kulturellt och geografiskt hänseende, med ett internationellt engagemang som ett naturligt inslag. Det är också viktigt att ha ett varierat tilltal med många

olika uttryckssätt och att använda ett lättillgängligt språk. I detta arbete behövs både digitala plattformar och fysiska mötesplatser, både i form av olika grupper och genom kyrkan som byggnad och gudstjänstrum. Här erbjuder inte minst domkyrkan stora möjligheter som en öppen och tillgänglig kyrka där alla, oavsett tro, kan komma och gå.

I kommunikationen av kyrkans budskap finns det några speciellt viktiga målgrupper, bland annat de medlemmar som inte är så aktivt engagera-

de i kyrkans verksamhet och den yngre generationen, där kunskapen om den kristna tron generellt sett är låg och andelen döpta lägre. Även nyblivna föräldrar är en viktig målgrupp för att fler ska kunna döpas.

För att vara en missionerande kyrka behöver församlingarna

Verka i världen – det görs genom att

- stödja Act Svenska kyrkan och Svenska kyrkan i utlandet.
- vara en del av samhällsdebatten, där det skall vara naturligt att stå på de utsattas sida och våga stå för kyrkans kärnvärden, som jordens salt.

Synas i samhället – det görs genom att

- samverka med föreningar, kommunen och andra aktörer, med en strävan att ha en naturlig roll i samhället, liksom den kyrkan har vid olyckor och kriser.
- närvara där människor finns.
- ha en tydlig avsändare i all verksamhet, bottnad i en tydlig identitet, där allt det goda kyrkan är och gör lyfts.

Måna om miljön – det görs genom att

- ha ett aktivt miljö- och klimattänkande i all verksamhet.
- stödja människor i deras existentiella klimat- och hälsoångest.

Enas i ekumeniken – det görs genom att

- samverka med andra lokala församlingar, samtidigt som det finns en fast förankring i den evangelisk-lutherska traditionen
- vara en del av den världsvida kyrkan, med en strävan att fördjupa kontakten med andra kyrkor.

Möten med utövare av andra religioner ska ske i en öppen dialog, för att kunna samverka med alla goda krafter.

”Ty där två eller tre är samlade i mitt namn är jag mitt ibland dem.”

MATT 18:20

IDEALITET OCH FRIVILLIGHET

I alla de olika aspekterna av den grundläggande uppgiften är ideella i alla åldrar en viktig tillgång, där det är viktigt att bemyndiga och ta tillvara kompetensen hos ideella medarbetare. Att bejaka människors olika förmågor och vilja till delaktighet ger en levande församling. Ideellas engagemang behöver uppmuntras, så de känner sig behövda och välkomna. Ideella medarbetares behov av att ”bara få vara” och ta del av verksamheten är också en viktig aspekt. En strävan är att anställda medarbetare skall fungera som handledare för de ideella medarbetarna, där samordning av de ideella är en viktig del i arbetet.

Verksamheter på andra språk

I Härnösand finns en stor grupp som använder teckenspråk som sitt första språk. I domkyrkan firas regelbundet gudstjänster med teckenspråk. Även i övrigt ska det finnas en strävan att verka för att de teckenspråkiga skall kunna vara en del i församlingens gemenskap, både genom särskilda samlingar för teckenspråkiga och genom att med tolk möjliggöra deltagande i annan församlingsverksamhet.

I kontakten med asylsökande, flyktingar och andra invandrare används tolk vid behov både för enskilda samtal och vid till exempel undervisning i kristen tro.

I övrigt bedriver församlingarna ingen verksamhet på andra språk, men det finns en beredskap att vid till exempel kyrkliga handlingar möjliggöra för människor att kunna använda sitt första språk, dels genom språkkunskaper hos personalen, dels genom möjlighet att använda tolk.

”Vem är min nästa?”

LUK 10:29

UTVECKLINGSOMRÅDEN

Under de närmsta åren vill församlingarna i Härnösands pastorat prioritera följande tre utvecklingsområden:

Ideellas roll i verksamheten

Vi vill bygga en verksamhet som är hållbar inför framtiden där ideella får en tydligare plats och starkare mandat.

Dop och dopundervisning för barn, unga och vuxna

Vi vill stärka arbetet med dopet för att allt fler skall välja att döpa sina barn/bli döpta. Som en följd av det behövs också en utveckling av undervisningen baserad på dopets innebörd för våra liv.

Kopplingen gudstjänst-vardag-gudstjänst

Vi vill se gudstjänsten som det tillfälle där människor från församlingarnas olika mötesplatser under veckan samlas till gemenskap inför Guds ansikte och för att rustas inför vardagens olika möten och sammanhang. Gudstjänsten skall också ge utrymme för en personlig koppling mellan den enskildes vardag och gudstjänsten.

**”Gud är vår tillflykt och vår styrka,
en hjälp i nöden, som aldrig svikit.**

Ps 46:2

LOKALFÖRSÖRJNINGSPLANEN

I församlingens kyrkorum och församlingslokaler samlas människor till bön, gemenskap och för att hämta kraft. Församlingens rum möjliggör möten mellan människor och med Gud. Från rummet behöver vi som kristna sedan, likt det som sägs i psalm 288, vända oss ut i världen och möta vardagen med dess glädje och utmaningar.

Både kyrkorum och församlingens övriga lokaler är viktiga och behöver vårdas med omtanke och kunskap. Lokalförsörjningsplanen syftar till att församlingen ska förvalta sina rum på bästa sätt, både ekonomiskt och tillgänglighetsmässigt. Att ha en god förvaltning är att vårda Guds skapelse och möjliggöra Guds rikes utbredande.

För att uppfylla denna instruktion och dess prioriterade områdena behövs samlingspunkter, mötesplatser och samtalsrum. Arbetet med Lokalförsörjningsplanen är därför ett viktigt och strategiskt dokument för utvecklingen av församlingens verksamhet och liv. Syftet med lokalförsörjningsplanen är att församlingarnas resurser i så hög utsträckning som möjligt ska användas till den grundläggande uppgiften, gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. För att kunna göra det behövs ändamålsenliga lokaler och en god,

kostnads- och miljöeffektiv förvaltning av pastoratets fastigheter.

Härnösands pastorats första plan för lokalförsörjning omfattar historik och omvärldsanalys, som under kommande mandatperiod skall leda till behovsprövning och prioriteringar. Församlingsråden har under arbetet med församlingsinstruktionen uttryckt att framför allt skall kyrkorna värnas inför framtiden. Därför kan en anpassning av kyrkorumen komma att behöva göras för att möjliggöra såväl enkla-

re serveringar efter gudstjänster och musikarrangemang som en bredare användning för övrig verksamhet.

Att gestalta Guds nåd för hela skapelsen är ett ansvar som alla medlemmar, förtroendevalda, anställda och ideella medarbetare delar. Ett ansvar kan innehålla risker men såsom psalm 288 avslutas. ”Låt oss känna att din kärlek bär oss. Gud, gör oss glada”.

